

Kartkontroll och godkänd karta

Att ta fram en karta

Beställare – arrangör/förening

OF/SOFT

Kartkontrollant

Karritare

Kartkontroll – vad och varför?

- › Av SOFT godkänd tävlingskarta ska i samband med kartproduktionen ha genomgått en kvalitetskontroll, en så kallad kartkontroll. Det rör såväl nyproducerade som reviderade kartor.
- › Syftet med kontrollen är att säkerställa en hög och normenlig kvalitet. Det betyder att kartan ska följa av IOF fastställd kartnorm, vilket i sin tur innebär en karta med hög läsbarhet och terrängförståelse, samt likvärdiga kartor över hela landet.

Val av kartkontrollant

Kart-
kontroll

Kartkontrollen utförs av en person, en kartkontrollant, med hög kompetens inom kartområdet. Kartkontrollanten får inte vara samma person som har ritat tävlingskartan.

För tävling inom nivå 1:

- › OF, i samråd med kartbeställare, utser kartkontrollant och meddelar SOFT som godkänner kartkontrollanten.

För tävling inom nivå 2-3:

- › OF, i samråd med kartbeställare, utser och godkänner kartkontrollanten.

Kartkontrollant ska vara utsedd och godkänd innan kartprojektet påbörjas.

Kartkontrollantens uppgifter

Kartkontrollantens uppgifter omfattar:

- › Att, innan kartprojektet påbörjas, informera kartbeställare och kartritare om hur processen för kartkontrollen går till, samt att i samråd med dessa göra upp en tidplan för projektet.
- › Att tillse att kartprojektet bedrivs i enlighet med kartnormen, vilket innebär att utföra terrängkontroll och teknisk kontroll enligt beskrivning ovan, samt protokollföra eventuella avvikelser från kartnormen.
- › Att under kartprojektets gång – och så tidigt som möjligt – lyfta de avvikelser kartritaren vill ha godkänt med SOFT (för nivå 1) eller OF (nivå 2-3). Det är SOFT eller OF som kan godkänna avvikelser, inte kartkontrollant eller kartritare själv.

Kartkontrollantens uppgifter (forts.)

- › Att under kartprojektets gång och efter behov:
 - › Ge rådgivning och ha avstämningar med kartbeställare och kartritare.
 - › Få rådgivning och ha avstämningar med SOFT (nivå 1) eller OF (nivå 2-3).
- › Att vid meningsskiljaktigheter mellan någon av parterna (kartbeställare, kartritare eller kartkontrollant) ta hjälp av SOFT (nivå 1) eller OF (nivå 2 och 3) för beslut.
- › Att via ett signerat protokoll, innehållande terrängrapport, teknisk avvikelserapport och rapport för godkännande, intyga att kartan följer kartnormen, att kontroll utförts enligt gällande anvisningar och att kartan därmed ska godkännas. Protokollet skickas till SOFT (nivå 1) eller OF (nivå 2-3) för godkännande och för att erhålla godkännandemärke, vilket krävs för att kartan ska få användas på tävling.

Kartkontroll – hur?

Kart-
kontroll

- › Kontrollen är uppdelad i en **terrängkontroll** och en **teknisk kontroll** som båda ska starta samtidigt som kartritningen och därefter utföras parallellt med kartritningen under kartprojektets gång.

Kartkontroll: Terrängkontroll

Terrängkontrollen innebär att det utförs en kontroll på plats i terrängen, ofta med tolkningar och bedömningar. Kartnormen är i första hand framtagen för kartor till IOF:s värde tävlingar, varför utgångspunkten bör vara hur elitorienteraren uppfattar kartan i tävlingsfart.

Följande kontrolleras:

- › **Generalisering.** Att kartan är ritad i enlighet med kartnormen avseende generaliseringsgrad, dvs. vilka objekt som tas med, respektive utelämnas, på kartan. Läsbarheten går först.
- › **Terrängförståelse.** Att redovisade objekt är begripliga. Tydliga föremål i terrängen ska överdrivas på kartan och otydliga föremål i terrängen ska nedtonas på kartan.
- › **Lägesriktighet.** Att kartobjektens lägesriktighet stämmer, dvs. att objekten ligger i rätt förhållande till varandra. Behöver objekt dras isär för bättre läsbarhet är det viktigare än lägesriktigheten mellan dem. Relativ position går före absolut position, så viktigt att ha kvar relativ position mellan närliggande objekt vid isärdragning.
- › **Formriktighet.** Att ytor, höjdformationer, höjdkurvor och linjeobjekt har rätt form. Läsbarheten går före lägesriktigheten.
- › **Likformighet.** Att kartan håller en jämn nivå över hela området kartan täcker. Varierar kartan i detaljrikedom ska nivån inom områden med samma detaljeringsgrad vara så lika som möjligt inom dessa områden, men får avvika mot övriga områden.

Kartkontroll: Teknisk kontroll

Den tekniska kontrollen innebär att det utförs en kontroll av den ritade kartan i ett kartritningsprogram, i princip utan tolkningar eller bedömningar. Följande kontrolleras:

- › **Ekvidistans.** Att grundekvidistans enligt kartnormen används.
- › **Teckenuppsättning.** Att korrekt teckenuppsättning används. Det innebär att rätt symboler i rätt storlek och tjocklek används. Teckenuppsättningen hittas på SOFT:s hemsida.
- › **Avstånd och mått.** Att minsta avstånd mellan symboler av samma färg, samt minsta storlekar på färgytor, är ritade enligt kartnormen.
- › **Hjälpkurvor.** Att användandet av hjälpkurvor följs enligt regler och intentioner i kartnormen för en bra överskådlighet. Hjälpkurvshöjd ovanför hjälpkurva är tillåtet.
- › **Digitalisering.** Att kartan är bra digitaliserad, bl. a. att höjdkurvor är jämna utan små hack och att uppehåll (skrap) för hjälpkurvor och stigar ligger på rätt ställe för hög läsbarhet.

Systematiskt avvikande från kartnormen är inte tillåtet, men enstaka välmotiverade avvikelser från kartnormen kan tillåtas.

Godkänd karta

För tävling inom nivå 1:

- › Kartkontrollanten ska, senast sex månader före tävling, skicka signerat protokoll till SOFT med kopia till OF:s kartansvarig.
- › SOFT säkerställer att kartkontrollen har utförts enligt de intentioner och principer som beskrivs i gällande anvisningar.
- › SOFT godkänner kartan för tävling inom nivå 1 och delar ut godkännandemärke. OF:s kartansvarig tilldelar kartan ett registreringsnummer.

Kontaktadress som ska användas till SOFT är kartsupport@orientering.se.

Handläggning ska normalt ske inom två veckor.

Godkänd karta

För tävling inom nivå 2-3:

- › Kartkontrollanten ska, senast sex månader före tävling, skicka signerat protokoll till OF:s kartansvarig.
- › OF:s kartansvarig säkerställer att kartkontrollen har utförts enligt de intentioner och principer som beskrivs i gällande anvisningar.
- › OF:s kartansvarig godkänner kartan för tävling inom nivå 2-3 och delar ut godkännandemärke, samt tilldelar kartan ett registreringsnummer.

Kontaktuppgifter till OF:s kartansvariga finns på SOFT:s hemsida.

Handläggning ska normalt ske inom två veckor.